

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ :
Π. Ν. ΣΑΛΙΓΓΑΡΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ :

ΑΙΚ. ΔΙΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
ΕΥΡΗ ΜΟΣΚΟΒΗ

ΓΡΑΦ. ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ 11
ΤΗΛ. 21.996

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΝΩΣΕΩΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΤΟΣ Ε' ΑΡ. 58 ΑΘΗΝΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1950

ΔΡΑΣΙΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΙΣ ΠΕΙΡΑΙΑ 1940—1941

Ἡ Δωδεκανησία, ἡ ὁποία κατὰ τὰ ἔτη τῆς σκλαβιάς τῆς ἰδιαιτέρας τῆς πατρίδος ἐξεπατρίσθη καὶ ἐγκατεστάθη εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Γῆς, ὡς ἐπίσης καὶ στὴ θερμῇ ἀγκαλίᾳ τῆς Μητέρας Ἑλλάδος, δὲν ὑστέρησε καὶ αὐτὴ εἰς πατριωτικὰς ἐκδηλώσεις.

Τὰ κορίτσια τοῦ Δωδεκανησιακοῦ Σχολείου, τὰ ὁποία ἐμαθῆτευσαν εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν τῆς Κας Γ. Σκαράκη, κατήρτισαν ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν της, μαζὺ καὶ μετὰ ἄλλες ἐκλεκτὰς Δωδεκανήσιες τὸ τμήμα Δωδεκανησιακῆς Ψυχαγωγίας διὰ τοὺς τραυματίας μας.

Ντυμένες μετὰ ὁμοιόμορφες στολές, φέρουσαι καὶ διακριτικὸν σῆμα κάθε νησιοῦ, κάθε Κυριακὴν ἐπισκέπτοντο τοὺς ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας στὰ στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα καὶ κυρίως τὸ Ζάννειον Νοσοκομεῖον Πειραιῶς, ἐκεῖ ὅπου οἱ ἡρώες μας καθηλωμένοι στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου εἶχαν τόσῃν ἀνάγκην ψυχαγωγίας διὰ νὰ ἐλαφρῶσουν οἱ πόνοι τῶν τραυμάτων των. Τὰ τραγούδια μας, οἱ χοροὶ μας, τὰ πατριωτικὰ μας Σκέτς ἐχάριζαν στὰ πονεμένα κορμιά τους μερικὰς ὥρας ἀνακουφίσεως. Τὸ θέαμα αὐτὸ κυρίως σὲ μᾶς τοὺς μεγάλους ποὺ συνοδεύαμε τὸ τμήμα τῆς ψυχαγωγίας καὶ πολλὰς φορὰς μαζὺ μετὰ γηραιοὺς δωδεκανησίους ἦτο ἐξαιρετικὰ συγκινητικόν. Νὰ βλέπη κανεὶς παιδιὰ μετὰ δεκανίκια νὰ σπεύδουν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἄλλοι νὰ μεταφέρωνται ἀπὸ τὰς ἀδελφὰς καὶ νὰ παρακολουθοῦν μετὰ ἐνθουσιασμὸν τὴν ψυχαγωγίαν εἶνε θέαμα ποὺ δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ περιγραφῆ. Στὸν ἐνθουσιασμὸν τους τραυματία μας πετοῦσαν τὶς παντοῦφλες τους καὶ χόρευαν μαζὺ μετὰ τὴν οὐμάδα μας.

Ἄλλες φορὰς πάλιν οἱ σειρήνες οὐρλιαζαν συναγερομὸν γιὰ τὰ καταφύγια, ἀλλὰ ἡ οὐμάδα τῆς ψυχαγωγίας ἐξακολουθοῦσε τὸ ἔργον της δίπλα στὰ ἀτρόμητα παιδιὰ μας.

Τὸ τμήμα αὐτὸ τῶν Δωδεκανησίων δὲν περιορίζετο μόνον εἰς ψυχαγωγίαν ἀλλὰ ἐκ περιτροπῆς μιὰ ἡμέρα τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ τὸ πρωτὸ ἕως τὸ βράδυ ἐσυντρόφευαν καὶ ἐπεριποιούντο τοὺς τραυματίας μας. Τοὺς προσέφεραν ἐπίσης χρήσιμα δῶρα, μπαστούνια, φανέλλες, παντοῦφλες καὶ διάφορα ἄλλα.

Οἱ τραυματία παντοιοτρόπως ἐξεδήλωναν τὴν ἰδιαιτέραν συμπάθειαν διὰ τὴν Δωδ. ψυχαγωγίαν. Δυστυχῶς ἡ ἐκρηξις τοῦ Πειραιῶς, ἡ ὁποία τὰ ἔκαμε ὅλα γῆς Μαδιάμ κατέστρεψε τὸ Νοσοκομεῖον, ἐσκόρπισε καὶ διέλυσε τὸ πατριωτικὸ αὐτὸ συγκρότημα.

Σήμερον δίδεται ἡ εὐκαιρία στὴν Δωδεκανησίαν τοῦ Πειραιῶς σὲ διαδικὴν προσπάθεια νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ πατριωτικὰ της αἰσθήματα.

Τὸ ἐν Ἀθήναις Κέντρον εἶνε εὐτυχὲς διότι ἀναγγέλλει τὴν ἴδρυσιν νέου Παραρτήματός του, τὴν Ἐνωσιν Δωδεκανησίων Γυναικῶν Πειραιῶς ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τῆς γνωστῆς διὰ τὴν δραστηριότητα καὶ ἐκλεκτῆς συνεργατίδος μας Κας Γεωργίας Σκαράκη μετὰ τὸ ἐπίσης ἐκλεκτὸν Δ. Συμβούλιόν της, μερικὰ μέλη τοῦ ὁποίου καὶ ἀρκετὰ ἰδρυτικὰ μέλη τῆς Ἐνώσεως Πειραιῶς ἦσαν παλαιαὶ μαθήτριά της τοῦ Δωδεκανησιακοῦ Σχολείου.

Τοὺς εὐχόμεθα καὶ τώρα καλὴν ἐπιτυχίαν καὶ πρόοδον.

Ἡ Μάνα τῆς Δωδεκανήσου

Ἀντιγόνη Ν. Ζουρούδη

Ὄνόματα τῶν ἰδρυτριῶν τῆς Ἐνώσεως Δωδεκανησίων Γυναικῶν Πειραιῶς:

Πρόεδρος κ. Γεωργία Σκαράκη, Ἀντιπρόεδρος κ. Ἐλένη Εὐσταθίου, Γ. Γραμματεὺς Δις Αἰμιλία Χατζηδάκη, Ταμία Δις Φωφὼ Ἀντωνιάδου, Κοσμητὼρ Δις Φωφὼ Καλέζη, Σύμβουλοι, κ. κ. Ζαμπέττα Κάλφα, Ἄννα Σιβρῆ, Μαρίκα Πετρίδου, Ἰφιγένεια Ἀνδρουτσοπούλου, Ἐφορος ψυχαγωγίας κ. Ἄννα Χατζηδάκη

ΙΚΕΣΙΑ

[Υπό κ. Ἀλέκας Δ. Μαντζουλίνου, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐθνικοῦ πένθους 29.12.49, εἰς τὸν Παρθασὸν εἰς τὴν «Δέησιν τῶν μητέρων» ὁργανωθεῖσαν ὑπὸ τῶν γυναικείων ὁργανώσεων Πρωτευούσης].

Μητέρα τοῦ Χρ. στοῦ καὶ δική μας μητέρα. Εἶσαι ἢ πιὸ γλυκειὰ τοῦ κόσμου γιατί εἶσαι θεϊκὴ κι' ἀνθρώπινη μαζί.

Εἶσαι ἢ πιὸ εὐτυχημένη τὴν ὥρα τούτη πὸ σφίγγεις στὴν ἀγκαλιά σου τὸ θεϊκὸ παιδί σου πὸ γλύτωσε ἀπὸ τὴ λυσσασμένη ὀργὴ τοῦ Ἡρώδη. Ποταπὴ κι' ἀδύναμη πὸ ἐξευτελίστηκε ἀπὸ τὴ θεία Βουλή.

Κι' ὁ Σωτήρας τοῦ Κόσμου γεννήθηκε γιὰ νὰ μπορῆ καὶ κάθε χρόνο ἢ ἱερὴ τούτη θύμηση νὰ σταλάξῃ στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ τὸ βάλαμο τῆς παρηγορίας καὶ τὴ χαρὰ τῆς Ἐλπίδας.

Στάθηκες ὅμως, θεϊκὴ μητέρα, καὶ ἢ πιὸ πονεμένη μάνα τοῦ κόσμου. Γιατί παραστάθηκες στὸ φοιχτὸ μαρτύριο τοῦ παιδιοῦ Σου, καὶ ζέστανες μὲ τὸ πιὸ καυτὸ καὶ τὸ πιὸ πικρὸ τοῦ πόνου δάκρυ, τὰ νεκρὰ πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου.

Γι' αὐτὸ καὶ εἶσαι τόσο κοντὰ στὸν ἀνθρώπινον πόνο, μὰ πιὸ πολὺ ἀκόμα στὸν πόνο τῆς μάνας. Γι' αὐτὸ νιώθουμε τὰ μάτια Σου δακρυσμένα, γλυκειὰ μητέρα, τὴν ὥρα τούτη πὸν ἰκέτιδες οἱ μάνας τῆς Ἑλλάδος προσφεύγουμε στὸ ἔλεός Σου.

Εἶναι γιὰ τ' ἀρπαγμένα παιδιά μας πὸν βρίσκονται ζωντανὰ μὰ ζοῦνε ὑποταχτικὰ σὲ βάρβαρης αὐθαιρεσίας τὸ πρόσταγμα. Ἐκεῖ πὸν μαθαίνουνε νὰ ξεχνοῦν ὅ,τι ἀγαπήσανε καὶ νὰ θυμοῦνται μονάχα πῶς ζοῦνε γιὰ νὰ μισοῦν. Ἐκεῖ πὸν μαθαίνουνε νὰ μὴ λογιαριάζουν τὴ μάνα πὸν τὰ γέννησε καὶ τ' ἀνάστησε μὲ τὴ λαχτάρα της καὶ τὸ αἷμα της, μὲ τὴν πνοή της καὶ τὸ χᾶδι της, μήτε τὴ μάνα Ἑλλάδα τὴν πικραμένη, τὴ ρημαγμένη, τὴν ἀδικημένη. Μὰ μήτε καὶ Σένα—συγχώρα μας Παναγιά μου—δὲν τοὺς ἀφήνινε νὰ θυμοῦνται πιά. Ἐσένα, πὸν ἢ ἰλαρὴ μορφὴ σου συμβολίζει τὴν Εἰρήνην, τὴν ἀμέτρητη ἀνθρώπινη τρυφερότητα, τὴν ἀδολὴ ἀγάπη, τὴν αὐτοθυσία.

Τὴν ὥρα τούτη πὸν τὸ κορμί μας λυγᾷ ἀπὸ τὸν πόνο τῆς συμφορᾶς πὸν τὸ δέρνει, ἢ ἑλληνικὴ ψυχὴ μας, ἢ χριστιανικὴ ψυχὴ μας στήνεται ὀλόρθη καὶ ἀκέρη, χαλυβδωμένη ἀπὸ τὴν ἀνάταση πὸν φέρνει τὸ παράγγελμα μιᾶς προσευχῆς. Τῆς στερεῆς προσευχῆς τοῦ Θεανθρώπου πρὸς τὸν Πατέρα Του, τὴν ὥρα τοῦ Μαρτυρίου Του. «Ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιῶσι,.....».

Γι' αὐτὸ καὶ μεῖς δὲν ζητᾶμε ἐκδίκηση μήτε αἷμα.

Τὰ παιδιά μας ζητᾶμε μονάχα. Τὰ παιδιά μας. Μᾶς τὸ ἀρνήθηκε ἀπάνθρωπη ἢ ὁργανωμένη δικαιοσύνη τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπαρνιόμαστε καὶ μεῖς τὴν ὑπαρξή της καὶ τὴ δυνάμη της.

Δὲν μᾶς ἀπομεινεις παρὰ Σί', Θεϊκὴ Μητέρα.

Βοήθησέ μας.

Κάνε νᾶρθουν πίσω τὰ παιδιά μας.

Κι' ἄς εἶναι γυμνὰ καὶ πεινασμένα, κι' ἄς εἶναι ἢ ψυχὴ τους ποτισμένη ἀπὸ τὸ ἀσίγαστο τῆς βαρβαρότητος πάθος. Θὰ φτάσει ἢ ἀγκαλιὰ τῆς μάνας των γιὰ νὰ τὰ ζεστάνη.

Θὰ φτάσῃ τὸ δάκρυ τους πρὸς τὴ σεπτὴ Σου εἰκόνα γιὰ νὰ πνίξῃ τὴ λησμοσύνη τους, θὰ φτάσῃ ἢ ἀτένιση τῆς γαλανόλευκης σημαίας μας γιὰ νὰ ξεπλύνῃ τὴν ψυχὴ τους ἀπὸ τὸν σλαβικὸ ρῦπο.

Παρακαλῶ Σε, γλυκειὰ Μητέρα τοῦ Χριστοῦ καὶ δική μας Μητέρα.

Ἄπλωσε τὸ μῦθο τῆς καλωσύνης Σου καὶ κατασίγασε τὸ πάθος τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ κατατρεγμοῦ. Εἰσάκουσε τὴν ταπεινὴ ἰκεσία τῶν μητέρων τῆς Ἑλλάδος κι' εὐλόγησέ την μὲ τὴν εὐχὴ Σου, καὶ τὴ δυνάμη Σου, νᾶρθουν πίσω τὰ παιδιὰ μας.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΑ ΞΕΝΑ Ε Ε Κ Ι Ν Η Μ Α

Εἶναι ἀλήθεια πῶς οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς τοὺς Ἕλληνας κλείνουμε στὴν ψυχὴ μας ἕναν Ὀδυσσεά.

Δὲν εἶναι ὅμως ἢ κλίσι στὸν τυχοδιωκτισμὸ καὶ στὴν περιπέτεια πὸν μᾶς δημιουργεῖ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ξεπεράσουμε τὰ ὅρια τῆς Πατρίδας μας καὶ γνωρίσουμε ἕξ-νους τόπους.

Ἡ πνευματικὴ ἀνάγκη νὰ δοῦμε καὶ νὰ μάθουμε πράγματα χρήσιμα στὸν ἑαυτόν μας καὶ στὴν Πατρίδα μας εἶναι τὸ κίνητρο γιὰ τοὺς πιὸ πολλοὺς ἀπὸ μᾶς.

Ὁ Ἀλεξανδρινὸς ποιητὴς μας Καβάφης τὸ ἐκφράζει αὐτὸ σὲ μερικοὺς στίχους

ἀπὸ τὸ ποίημά του «Ἰθάκη».

«Σὰν βγῆς στὸν πηγμῆ γιὰ τὴν Ἰθάκη
ναῦχσαι νᾶναι μακρὸς ὁ δρόμος.
Γεμᾶτος περιπέτεια, γεμᾶτος γνῶσι!»

Μὲ πόση χαρὰ ξεκινᾶμε! Αἰῶνες μᾶς φαίνονται οἱ στιγμὲς ὥσπου νὰ ἀπογειωθῆ τὸ ἀεροπλάνο. Καὶ νὰ μας ἐπὶ τέλους στὰ ὕψη. Μὰ γιατί σιγίγγεται τόσο ἡ καρδιά; εἶναι μήπως ὁ ἱλιγγος τοῦ ὕψους; Ὅχι! Κάποιο ντροπαλὸ δάκρυ μᾶς φανερώνει στὸν ἑαυτὸ μας. Εἶναι ποὺ βλέπουμε τὴν Ἀθήνα νὰ μακραινῆ! Θέλουμε τάχα νὰ γυρίσουμε; Θεὸς φυλάξοι! Ξέρουμε πῶς θὰ γυρίσουμε ὁπωσδήποτε ἀργὰ ἢ γρήγορα. Ἐμπρὸς λοιπόν.

Μόλις τὸ πήραμε ἀπόφρασι νᾶτος ὁ Κορινθιακὸς κόλπος! Περνᾶμε κοντὰ στὴν Πελοπόννησο. Τὸ καινούργιο θέαμα μᾶς συνεπέρνει. Πόσα βουνά! Πόση ἐπιφάνεια! Θαρρεῖς πῶς κάθε κορφὴ, κι' εἶναι τόσες πολλές, εἶναι κι' ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τείνει πάντα ν' ἀνέβῃ ψηλότερα, ὅσο μπορεῖ πὺδ ψηλά, σὲ διανόησι, σὲ αἰσθήματα, σὲ δρᾶσι. Ἄγονος καὶ πετρώδης ὁ τόπος μας, μὰ στὶς βουνοπλαγιὰς ἀκούγεται ὀλημερίς ἡ γλυκειὰ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ μας, καὶ στὸ δειλινὸ ὅταν ἀντηχῆ τὸ μακρινὸ κουνούπισμα, σᾶν τὰ κοπάδια γυροῦν στὴ στάνη, τὴν ὥρα αὐτὴ ποὺ ξαφνικὰ ἡ φύσι δλόκληρη σιωπᾶ περνώντας ἀπὸ τὸ φῶς στὸ σκοτάδι, τότε θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ Θεό.

Οἱ σκέψεις ποῦ μᾶς φέρανε τὸ ἀντίκρουσμα ἀπὸ ψηλὰ ἀγαπημένου τόπου, μᾶς ἔκαναν νὰ μὴ νοιάσουμε τὴν ὥρα ποὺ πέρασε.

Γοργὰ περάσαμε πάνω ἀπὸ τὰ ἥρεμα καὶ γραφικὰ νησιά μας στὸ Ἴόνιο. Σὲ λίγο θ' ἀντικρύσουμε ξένους τόπους! Ἄς ἴδουμε τι ἐκπλήξεις μᾶς ἐπιφυλάσσουν.

Πλησιάζουμε στὴν Ἰταλία. Σὲ λίγο ἀντικρύζουμε τὸν κόλπο τῆς Νεαπόλεως. Νὰ καὶ τὸ περ φημο Κάπρι. Ἄθελά μου σκέπτομαι τὴν Κέρκυρα μὲ τὸ Ποντικονῆσι τῆς καὶ τὸ Ἀχιλλεῖο κτισμένον στὴν κατάφυτη πλαγιὰ τοῦ λόφου ποὺ στὴν κορφὴ του ὑψώνας κατάστρο τὸ ἐκκλησάκι τοῦ Προφήτου Ἡλίου. Νοσταλγικὰ ξαναγυρνῶ σ' ἕνα Κυριακάτικο πρωῖνὸ ποὺ πέρασα ἐκεῖ πάνω. Πᾶνε χρόνια ἀπὸ τότε. Μὰ ἡ ἀσύγκριτη ὁμορφιά τοῦ τόπου μένει ἀξέχαστη.

Χαμηλώνουμε. Φθάσαμε στὸ Τσιαμπίνο. Σὲ λίγο τρέχουμε γιὰ τὴ Ρώμη. Γνώριμα μέρη. Ξανάρχομαι γιὰ δεύτερη φορὰ Σὰν νᾶταν χθὲς ποὺ ξαναπέρασα. Κι' ὅμως κάτι λείπει. Οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι πιά οἱ ἴδιοι. Ὁ χρόνος ποὺ διάβηκε ἔκανε ὅτι μπορούσε γι' αὐτό.

Γαλήνια, ἀτίτραχη ἡ Ρώμη ἀνακαινίζεται ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ Σιδηροδρομικὸ τῆς σταθμῆ. Τὰ μαγαζιά τῆς ξεχειλίζουν ἀπὸ ὅλα τὰ εἶδη. Τίποτε δὲν σοῦ θυμίζει τὴν πολεμικὴ θύελλα ποὺ μόλις πέρασε. Ἡ Ἰταλία γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ ἔχασε τὸν πόλεμο ἀλλὰ κέρδισε τὴν εἰρήνη.

Φτωχὴ Πατρίδα! Τὰ παλληκάρια σου περῆφανα κι' ἀκούραστα φρουροῦν τὰ σύνορα κι' ὅταν εἶναι ἀνάγκη σκεπάζουν μὲ τὰ κορμιά τους τὸ δρόμο ἐμποδίζοντας τὸ διάβα στὸν ἐχθρό. Ὅτι ἀπόμεινε ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ χρόνια πολέμου γκρεμίζεται κατ' ἐπιταγήν. Ὅλος ὁ ἰδρώτας ἀπὸ τὸ μόχθο τοῦ λαοῦ σου θνισιάζεται στὴν ὑπερτάτη προσπάθεια νὰ μὴ σκλαβωθῆς. Ἡ Εὐρώπη ἀνασυγκροτεῖται, ἐσὺ ξεσημώνεσαι. Κι' ὅμως στέκεσαι. Ἀλύγιστη, περῆφανη μὲ ἀδάμαστη ψυχὴ καὶ θέληση. Φωτεινὸ παράδειγμα γιὰ ὅλου, σὲ κάθε στιγμή.

Τώρα καταλαβαίνω πόσο μεγάλη ἀλήθεια εἶναι ὅταν λένε πῶς τὰ ξενιτεμένα σου παιδιὰ σ' ἀγαποῦν πὺδ πολὺ ἀπὸ κάθε τι ἄλλο. Λίγες ὥρες εἶναι ποὺ ἔπαισα ν' ἀντικρύσω τὰ τελευταῖα σου βουνά καὶ νοιώθω νὰ ξεχειλίξῃ ἐκεῖνο ποὺ ὅλοι μας κρατᾶμε εὐλαβικὰ κρυμμένο μὲς στὴν ψυχὴ μας, τὴν ἀγάπη μου γιὰ σὲ Πατρίδα.

Τασία Μπάφη

Η ΣΧΟΛΗ ΠΑΛΜΕΡ

Γνωστὴ κι' ἀγαπητὴ ἀπὸ ὅλους, ἀλλὰ ἂν δὲν τὴν ἐπισκεφθῆ κανεὶς νὰ ἰδῆ καὶ νὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, δὲν θᾶχῃ σαφῆ ἰδέαν τῆς ἀξιοθαυμάστου πραγματικῶς ἐργασίας ποὺ γίνεται ἐκεῖ ἀπὸ διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους.

Περάσαμε γεμᾶτες ἐνδιαφέρον καὶ εὐχαρίστησι ὥρες ἡ πρόεδρος τῶν Διανοουμένων Δωδεκανησίων Γυναικῶν Κα Σαλιγγάρου καὶ ἡ ὑποφαινομένη εἰς τὸ ἴδρυμα τοῦτο, κείμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Στουρνάρα καὶ ἴσως δὲν θὰ μπορούσε νὰ περιγράψω δεόντως ὅτι εἶδαμε καὶ αἰσθανθήκαμε ἐκεῖ μέσα.

Μιὰ εὐχάριστη, φιλικὴ θᾶλεγα ἀτμόσφαιρα, περιβάλλει τὰ πάντα καὶ τὸ χαμόγελο στολιζει ὅλων τὰ πρόσωπα. Εἶναι ὥρα μαθήματος. Ἀθόρυβα ἀδειάζουν οἱ διάδρομοι καὶ οἱ πολυάριθμοι σπουδασταὶ τρέχουν στὶς αἴθουσες παραδόσεως. Τμήματα πολλὰ καὶ διάφορα λειτουργοῦν. Ραδιοτηλεγραφίας, Ραδιοτεχνίας, Ὑφαντουργίας,

Ἐργαστήρια Ἐλευθέρων Σπουδῶν, Ραδιοτεχνίας, Ραδιοηλεκτρολόγων, Ἡλεκτροτεχνίας, Μηχανουργῶν, Σχεδιαστῶν, Λομικῶν ἔργων, Κλωστικῆς, Ὑφαντικῆς, Βοηθῶν Ἐργοδηγῶν Ὑφαντουργίας, Ἐπεξεργασίας ὑφανσίμων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῶν (φινιριστικῆς) Βαφικῆς, Γυλοβαφικῆς, Σαπωνοποιίας, Ποτοποιολογίας, Κοπτικῆς—Ραπτικῆς, Λογιστικῆς, Καλλιγραφίας, Στενογραφίας (Ἑλληνικῆς—Ἀγγλικῆς), Ἀγγλικῆς Ἐμπορικῆς Ἀλληλογραφίας, Ξένων Γλωσσῶν, Γραφομηχανῶν.

Αἱ Σχολαὶ Πάλμερ ἀκολουθοῦν τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα. Τοῦτο βασίζεται εἰς στενὸν συντονισμὸν τῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς μορφώσεως. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου ἐξοικειοῦται ὁ μαθητὴς μὲ τὰ δυσκολώτερα καὶ περιπλοκώτερα ζητήματα εἰς ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα καὶ ἄνευ μακρῶν θεωριῶν. Ὁ μαθητὴς οὕτω ἀποκτᾷ θετικὰς καὶ χρησίμους θεωρητικὰς καὶ πρακτικὰς γνώσεις μὲ πλήρη κατανόησιν τῶν διαφόρων λεπτομερειῶν. Ἐκτὸς ὁμῶς ἀπὸ τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν μόρφωσιν ποῦ θὰ δώσῃ στοὺς σπουδαστὰς ἓνα βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἡ Σχολὴ προσπαθεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἀγάπην, τὴν αὐτοπεποίθησιν, καὶ αὐτενέργειαν, καὶ ὅλες ἐκεῖνες τὰς ἀρετὰς ποῦ χρειάζεται κανεὶς γὰρ νὰ ζήσῃ στὴν Κοινωνίαν ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τοὺς συνανθρώπους του. Ἀκούραστοι, μὲ φλογερὸ ζῆλον καὶ ἀδιάκοπην φροντίδα προσπαθοῦν οἱ διδάσκοντες νὰ φανοῦν ἀντάξιον τῆς ἀποστολῆς τῶν.

Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς εἶναι ὁ κ. Γ. Θεοδώρου (ἢ Χατζηθεοδώρου), ἐπίσημος ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρόσωπος τῆς ἐν Ν. Ὑόρκῃ τῆς Ἀμερικῆς ὁμωνύμου Σχολῆς Πάλμερ.

Ὁφείλομεν νὰ τὸν εὐχαρστήσωμεν διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ προθυμίαν του καὶ νὰ τὸν συγχαρῶμεν διὰ τὴν ὅλην ἐργασίαν του, τὴν ὁποίαν ἐπαινοῦμεν καὶ θαυμάζομεν, διὰ τὰς ἀκαταπονήτους προσπάθειάς του καὶ τὴν ἰκανότητα μὲ τὴν ὁποίαν ρυθμίζει τὰ τοῦ ιδρύματος. Ἐπίσης ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Ἐκπαιδευτικὸν Διευθυντὴν Κον Νικήταν Παχωπὸν, χημικόν, ὁ ὁποῖος εὐγενῶς καὶ προθύμως μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὰ διάφορα τμήματα τῆς Σχολῆς καὶ μᾶς ἐξήγησε τὸ κάθε τί. Ἰδιαιτέρως τὸν συγχαίρομεν διότι ἐργάζεται ὄχι πλέον ὡς ἀπλοῦς καθηγητῆς, ἀλλ' ὡς Ἑλληνα καὶ δὴ ὡς πραγματικὸς Δωδεκανήσιος, ὁ ὁποῖος ἐνέπνευσε καὶ εἰς τὸν Κον Χατζηθεοδώρου καὶ λοιποὺς συναδέλφους του τὴν ἀγάπην διὰ τὰ νησιά μας, φιλοδοξοῦν δὲ νὰ ἰδρῦσιν καὶ ἐκεῖ παραρτήματα τῆς Σχολῆς, ἀνάλογα μὲ τὸν παραγωγικὸν πλοῦτον τῶν νησιῶν. Εὐχῆς ἔργον δὲ θὰ ἦτο, ἂν τοιαῦτα παραρτήματα εἴχομεν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς πατρίδος μας.

Ἡ Δωδεκανήσος εὐχαριστεῖ ἰδιαιτέρως αὐτοὺς διότι μὲ στοργὴν καὶ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον περιβάλλουν ὅσα παιδιὰ τῆς σπουδάζουν κοντὰ τους, δέχονται δὲ καὶ δωρεὰν μέγαν ἀριθμὸν ἀπόρων σπουδαστῶν ἀπὸ τὰ Δωδ)σα.

Εὐχόμεθα ἐπιτυχία νὰ στέφῃ πάντοτε τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς διδασκόντων καὶ διδασκομένων.

Αἰκατερίνη Διακογιάννη

Ἡ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Ὁ Β' παγκόσμιος πόλεμος ἐπέφερεν ἐπανάστασιν εἰς τὰς σκέψεις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἰδιαιτέραν καὶ μεγαλειτέραν εἰς τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ μεσολαβήσαντα καταστρεπτικὰ γεγονότα κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν τοῦ πολέμου εἰς πάντας εἶναι γνωστά. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ θύελλα ἐπέρασεν οἱ ἐπιζήσαντες ἔχομεν ἰσρὰν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργασθῶμεν διὰ τὴν ἀναδημιουργίαν τῶν καταστραφέντων ἔργων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦτο βεβαίως ἀπὸ μακροῦ χρόνου γίνεται κατὰ τὸ δυνατόν. Παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς χώρας μας δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν γραμματικὴν ἐρμηναίαν τῆς λέξεως, ἀλλ' εὐτυχῶς ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν οὐσίαν. Καὶ διὰ νὰ εἴμεθα σαφεῖς ὅταν λέγωμεν τοῦτο ἐννοοῦμεν ὅτι τὸ Κράτος ἀνεγνώρισεν τὴν ἀνάγκην τῆς θεσπίσεως νέων νόμων, στηριζομένων κατὰ τὸ δυνατόν ἐπὶ τῶν λαϊκῶν βάσεων τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου.

Διὰ τοῦ νόμου 959 τῆς 4)8)1949 παρεχώρησε καὶ εἰς τὰς Ἑλληνίδας τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου τοῦ ἐλευθέρου πολίτου. Οὕτω δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν σήμερον ὅτι τὸ βαρῦτατον ἔργον τῆς ἀνοικοδομήσεως στηρίζεται ἐπὶ καλῶν ἀρχῶν.

Διότι οὐδεμία δύναμις τοῦ Ἔθνους, ἀγνοεῖται καὶ οἱ πάντες καλούμεθα νὰ προσφέρωμεν θετικὴν ἐργασίαν διὰ τὸ καλὸν τοῦ συνόλου.

Διὰ τῆς ἡμετέρας ψήφου κατόπιν τῶν μακρῶν ἀγῶνων ἐκλεκτῶν Ἑλληνίδων καλούμεθα ἐπὶ τέλους νὰ ἐκλέξωμεν τοὺς ἀρίστους διοικητὰς μας.

Π. Μαρκοπούλου

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Πτ. Ἱστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας